
Zorgbrede zibs: wat gaat de h

Naast zorgprofessional is de huisarts tegenwoordig ook dataleverancier. Met 55 miljoen patiëntcontacten per jaar beschikken de huisartsen over veel gegevens. Het komt de continuïteit en kwaliteit van zorg ten goede als deze veilig, snel te delen en eenduidig zijn. Eenduidigheid betekent dat je dezelfde taal spreekt, zodat huisartsen met meerdere zorgverleners gegevens kunnen wisselen. Zorginformatiebouwstenen (zibs) bieden hiervoor de oplossing.

Productmanager van de informatiestandaard Huisartsenoverdrachten Gert Koelewijn (Nictiz) vertelde tijdens de NedHIS Demodag over de stand van zaken. In *SynthesHis* geeft hij antwoord op vijf veel gestelde vragen over zibs.

Waarom worden er zibs ontwikkeld?

Informatie uitwisselen vanuit het HIS is niet nieuw, we doen het al jaren volop met de professionele samenvatting en het retourbericht. De berichten uit de informatiestandaard Huisartsenoverdrachten zijn toe aan vernieuwing. Door de vraag naar nieuwe soorten berichten, zoals dossieroverdracht en verwijzingen, is een herziene opzet van deze informatiestandaard noodzakelijk. Met zibs is dat mogelijk. Ze zorgen ervoor dat nieuwe berichten flexibel te realiseren en te onderhouden zijn.

Hoe bieden zibs een oplossing?

Het generieke informatiemodel van een zib is bruikbaar in verschillende berichten die door huisartsen worden uitgewisseld. Door een bericht op te knippen in kleine, voor elk systeem herkenbare brokjes informatie, kan elk systeem de informatie goed ordenen en opbergen. Een zib is zo'n herkenbaar brokje informatie. Het bevat gegevens die bij elkaar behoren. De zib Medicatieafpraak bevat uiteraard het geneesmiddel, maar bijvoorbeeld ook de naam van de zorgverlener die de afspraak met de patiënt heeft gemaakt.

Hoe worden zibs ontwikkeld?

De werkgroep (NHG, VZVZ, Nictiz en ICT-leveranciers van HISsen) bekijkt welke zibs voor de huisartsenzorg wenselijk zijn. Vervolgens wordt per gewenste zib bekeken of we een zib kunnen hergebruiken en aanpassen of dat er een nieuwe zib ontwikkeld moet worden. De werkgroep dient een voorstel in bij Nictiz, dat de voorstellen met de andere relevante partijen uit het veld bespreekt. Vervolgens vindt er nog de nodige toetsing plaats, onder andere via de open consultatie. Ten slotte stelt de Autorisatieraad zibs (met vertegenwoordigers van diverse partijen uit het zorgveld, waaronder het NHG) de zibs definitief vast. De volgende stappen zijn het inpassen van de zibs in de informatiestandaard Huisartsenoverdrachten en het realiseren van de technische uitwisselberichten. Deze kunnen vervolgens ingebouwd worden in de informatiesystemen.

ken en aanpassen of dat er een nieuwe zib ontwikkeld moet worden. De werkgroep dient een voorstel in bij Nictiz, dat de voorstellen met de andere relevante partijen uit het veld bespreekt. Vervolgens vindt er nog de nodige toetsing plaats, onder andere via de open consultatie. Ten slotte stelt de Autorisatieraad zibs (met vertegenwoordigers van diverse partijen uit het zorgveld, waaronder het NHG) de zibs definitief vast. De volgende stappen zijn het inpassen van de zibs in de informatiestandaard Huisartsenoverdrachten en het realiseren van de technische uitwisselberichten. Deze kunnen vervolgens ingebouwd worden in de informatiesystemen.

Wanneer merkt de huisarts iets van de zorgbrede zibs?

De ontwikkeling van de zibs is een vrij technisch-inhoudelijke exercitie, waar huisartsen niet veel van merken. Als de zibs-systematiek is ingebouwd in de HISsen gaan huisartsen ervaren dat ze iets anders moeten registreren, conform de zib-Medicatieafpraak. Een gevolg hiervan is dat zij met meer zorgverleners gegevens eenduidig kunnen uitwisselen. Als eerste worden de bouwstenen straks gebruikt binnen de LSP-ketenzorg. Op dit moment lopen er op dat vlak al pilots in verschillende regio's en vanaf 2020 vindt de landelijke uitrol plaats.

Wat is de stand van zaken?

Op dit moment wordt gewerkt aan een flink aantal zib-wijzigingsvoorstellen, zoals medicatieovergevoeligheid, behandelgrens en voorstellen voor nieuwe zibs voor de informatiestandaard Huisartsenoverdrachten. Deze voorstellen worden zorgbreed besproken en de planning is dat veel hiervan (na goedkeuring) worden opgenomen in een nieuwe publicatie

Huisartsen daarvan merken?

Gert Koelewijn, productmanager Nictiz

van de zibs. Deze staat gepland rond 1 september 2020 ('Publicatie 2020'). Dat betekent dat na het goedkeuren en verwerken van de wijzigingsvoorstellen en voorstellen voor nieuwe zibs vanuit Huisartsenoverdrachten deze zorgbreed gelden.

Meer informatie

Nictiz ondersteunt partijen bij het gebruik van zibs: van ontwikkeling tot en met toepassing in specifieke zorgsituaties. Daarnaast heeft Nictiz het beheer van de landelijke set zibs onder haar hoede: deze set is bedoeld voor zorgbreed gebruik en is te vinden op www.zibs.nl. Meer informatie over zibs, waaronder 'veel gestelde vragen', vindt u op www.nictiz.nl/standaardisatie/zib-centrum/. ■

Wat is de definitie van een zib?

Om zorgbrede informatie-uitwisseling eenduidig te maken, zijn zorginformatiebouwstenen (zibs) ontwikkeld. Zibs worden gebruikt om inhoudelijke c.q. functionele – niet technische – afspraken vast te leggen voor het standaardiseren van de informatie die wordt gebruikt in het zorgproces. De focus ligt op klinisch relevante concepten die in verschillende zorgsituaties (*use cases*) en daardoor in verschillende informatiestandaarden herbruikbaar zijn. De inhoud van de zibs wordt vooral bepaald door zorgprofessionals.